

dem. Med den ærede Formands Tillæbelse skal jeg oplæse de Ytringer, jeg sigter til. Det er kun saa Dage siden, at den høitærede Minister bragte disse Ytringer her i Salen. Den ærede Minister bemærkede: „Seg antager, at denne Sag vil gaa meget simpelt for sig;“ — det er en anden Sag, her er Tale om, men Ytringerne derom tror jeg fuldkommen kunne anvendes i dette Tilfælde — „det kan være, at der paa enkelte Steder hos En eller Anden kan opstaae Tvivl, men saa vil man søge at overbevise Vedkommende om, at han tager feil, og saa vil Sagen atter komme i Orden. At der skulde blive saadan sær Uro, antager jeg ikke, men om der ogsaa skulde blive nogen Uro, saa skal man ikke være saa forstræffet over det; naar Folk blive urolige, saa faae de see at blive rolige igjen, det er ikke Noget, man skal ængstes saa forstrækkelig over. Hvor der er et politisk Liv, er det saa ofte, at man siger: Sa, ere de urolige, saa maae de blive rolige, er man bekymret, saa maa man see at lade den Bekymring sætte sig — det er ikke Noget, der egentlig er saa betænkeligt. Det kan være betænkeligt, hvor Livet er trængt tilbage, og hvor man ikke veed, hvad der bevæger sig, men naar der er et frit, offentligt Liv, hvor Alt bevæger sig aabent og frit, der er den Slags Uro ikke af nogen sær Betydning.“

Med Hensyn til det andet af den Minoritet, hvortil jeg hører, stillede Forslag om Oppebørselen af Tienden kan jeg henholde mig til hvad der i Udvalgets Betænkning er udtalt. Forslaget er stillet i den Hensigt at lette Oppebørselen og undgaae de store Bekostninger, som vilde være forbundne med, at den fandt Sted paa en anden Maade, enten saaledes som det er foreslået i Regjeringsudkastet, eller saaledes, som det er foreslået af Udvalgets ærede Fleertal. Vi have den Overbeviisning, at Sogneforstanderskaberne baade kunne og ville udføre dette Hverv. Det er i Communerens Interesse, at Tienderne blive hævede i selve Communen, og forsaavidt den ærede Ordfører har yttret, at Sogneforstanderskaberne ikke ere Incassatorer, maa jeg tillade mig at bemærke, at de dog ere det i ikke saa ganske saa Tilfælde og navnlig med Hensyn til alle communale Afgifter. Jeg finder altsaa tilligemed de 3 ærede Medlemmer

af Udvalget, som med mig have stillet dette Forslag, ikke nogen Betænkelighed ved at overdrage dette Hverv til Sogneforstanderskaberne, naar de blive veiledede ved en Fortegnelse over Tienden, som vi have antaget, at Præsten ligesom hidtil kunde forfatte, da han er den, der veed, hvad der skal hedes af Enhver og altsaa uden Vanskelighed vil kunne gjøre det. Med Hensyn til flere Forslag, som af andre ærede Medlemmer af Udvalget ere stillede til denne Paragraph, skal jeg for Dieblisset afholde mig fra at udtale mig, idet jeg indskrænker mig til at anbefale de af det Mindretal, hvortil jeg hører, stillede Endringsforslag til det ærede Things Antagelse.

F. Nielsen: Efter den Opfordring, som den ærede Taler, der nu satte sig, henvendte til mig, om at jeg skulde begrunde min Paastand om Kirkens Eiendomsret, behøver jeg ingen Undskyldning, naar jeg nu søger at gjøre det. Jeg vilde ønske, at denne Paastand, om hvis Rigtighed jeg er fuldkommen overbevist, blev her i Salen støttet af flere og bedre Kræfter end mine, men jeg har staaet ene i Udvalget med min Paastand, endstjøndt jeg ikke der har savnet al Sympathi, og jeg maa frygte, at jeg ogsaa vil komme til at staae ene her i Thinget. Dog just den Omstændighed, at jeg saaledes er den Æneste, der forsvarer en Paastand, som man dog ikke vil kunne frakende al Betydning, giver mig et Krav paa og et Haab om, at det høitærede Thing vil høre mig med Taalmod. Jeg maa da for det Første udtale en Sætning, som jeg vel har seet spottet, men ikke gjendreven, at Staten aldrig nogensinde har været i Besiddelse af Præstetienden. Det hele Tiendesforhold er overhovedet ikke stabt af Staten, men af Kirken selv. Overalt hvor den i Middelalderen blev stiftet, gjorde den Fordring paa Tienden som sin Ret, den gjorde dette i god Tro paa sin Berettigelse, og denne Fordring trængte ogsaa overalt igjennem, saaledes at den tilsidst, om end efter megen Modstand, blev opfyldt og bekræftet saavel ved kirkelige som borgerlige Love. Som bekendt blev Tienden i den katolske Tid deelt i tre Dele, hvoraf den ene tilfaldt Bissen, den anden Kirkebygningen i Sognet og den tredje